

– створення Інтернет-порталу, можливо, на базі Держпідприємництва, де міститиметься уся інформація стосовно організаційної, інфраструктурної, фінансово-інвестиційної, інноваційної підтримки, розміщення інформації про проведення тендерів на отримання державних замовлень. Доцільним, на наш погляд, було б також розміщення інформації про інвестиційні проекти, які мають право брати участь у конкурсі підприємницьких проектів. Таким чином, буде забезпечуватися вільний доступ інвесторів до необхідної інформації, що сприятиме швидкому пошуку вкладника та ефективній реалізації проекту.

2.5. Активізація інвестиційно-інноваційної діяльності малого підприємництва:

– розвиток інфраструктури ринку інвестицій за рахунок створення розгалуженої мережі інноваційних менеджерів, інноваційних фінансових установ, інноваційних банків тощо;

– створення умов захисту державою вітчизняних та іноземних інвесторів та залучення іноземних інвесторів з метою реалізації та фінансування українських проектів;

– сприяння інноваційній активності та розвитку венчурних фондів;

– сприяння присутності малих підприємств на зовнішніх ринках.

Отже, з метою підвищення ефективності фінансового механізму розвитку малого підприємництва в Україні доцільно реалізувати зазначені заходи, які є логічно обґрунтованими. Вони повинні бути вжиті у процесі проведення державної регуляторної політики в межах реалізації заходів Національної та Регіональних програм сприяння розвитку малого підприємництва в Україні.

СЕКЦІЯ 5

Правові основи формування та реалізації національної антикорупційної політики

Юрій АНГЕЛОВ

здобувач кафедри права

та європейської інтеграції

ДРІДУ НАДУ

РЕАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Сучасна державна політика у сфері запобігання корупції потребує системного підходу, чітко визначених пріоритетів та належного правового забезпечення в особливих умовах державотворення, обумовлених низкою факторів. По-перше, важливим складником виступає інституціональний аспект антикорупційної політики, визначений як розширенням публічних інститутів у сфері реалізації такої політики, а також формуванням спеціалізованих державних правоохоронних та адміністративних органів управління; по-друге, суттєвим розширенням правового поля.

Ігнорування хоча б однієї з цих складових суттєво знижує ефективність протидії корупційним проявами в органах влади. Основними напрямками протидії корупції мають бути: удосконалення антикорупційного законодавства; удосконалення заходів щодо виявлення, розслідування, розгляду фактів корупційних правопорушень; притягнення винних осіб до передбаченої законом відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією. До причин процвітання, крім загальної економічної нестабільності, слабкості державних інститутів протидії корупції та правового нігілізму в суспільстві, потрібно також віднести зміни в соціальній структурі суспільства. до причин процвітання корупції, крім загальної економічної нестабільності, слабкості державних інститутів запобігання і протидії корупції та правового нігілізму в суспільстві, потрібно також віднести зміни в соціальній структурі суспільства.

Актуальність дослідження організаційно-правових засад запобігання корупції в Україні обумовлена процесом становлення правової держави в Україні, необхідністю вирішення проблеми визначення шляхів трансформації системи органів судової влади, раціоналізації діяльності правоохоронних органів. Адже Стратегія сталого розвитку «Україна–2020» визначила державну політику у сфері запобігання корупції як одну з ключових сфер реформування, й при цьому комплексно поєднала питання реформування судової влади, правоохоронних органів, створення

спеціалізованих державних установ щодо запобігання корупції. високий рівень корупції в Україні зумовлений фактичною інституціоналізацією корупційних відносин [1]. На відміну від класичних уявлень про корупцію як «перешкоду» нормального процесу управління суспільними справами, сучасне трактування корупції повинно враховувати зміни, що відбуваються в державі: із аномалії корупція загрожує стати і нерідко стає домінуючою нормою взаємовідносин соціальних і політичних суб'єктів.

Важливим кроком для нейтралізації цієї деструктивної тенденції може стати невідкладне формування державної антикорупційної стратегії, що буде врахувати кращий досвід розвинутих країн, а також реальну практичну взаємодію державних і громадських структур в Україні. Разом з тим, ефективні заходи щодо запобігання корупції у судовій системі та системі правоохоронних органів виступає найважливішою складовою всієї антикорупційної політики держави.

Законодавча база протидії корупції почала формуватися тільки на початку 1990-х років, що й обумовило її дослідження в сучасний період реалізації системних реформ. Важливо нині теоретично визначити причини низької ефективності запобігання та протидії корупції в умовах судової та правової реформи, напрацювати дієвих заходів протидії корупції в Україні. Також важливо виділити критерії протидії корупції в окремих зарубіжних країнах, за якими можна порівнювати ефективність їх впливу на загальний рівень корупції. Вважаємо, що створення спеціалізованих антикорупційних органів та запровадження особливих етичних стандартів державних службовців не є показовими чинниками запобігання корупції, натомість судова реформа і правова реформа з позицій удосконалення діяльності існуючих структур суттєво впливають на ефективність антикорупційної політики. При цьому існує пряма залежність між економічним рівнем розвитку держави та рівнем корупції в країні – чим вище такий рівень, тим менший рівень корупції. Посилення ролі населення і громадських організацій у сфері протидії корупції, політична воля уряду для проведення відповідних реформ є важливими чинниками, які мінімізують корупцію в державі.

Перезавантаження системи запобігання та протидії корупції, що триває в нормотворчій площині, потребує якнайшвидшого впровадження вже законодавчо закріплених положень у сфері правозастосування, зокрема в діяльності правоохоронних, антикорупційних та інших інституцій публічного права. З огляду на запровадження Комплексу спеціальних заходів щодо протидії корупції, згідно з Планом дій Європейського Союзу з реалізації антикорупційної ініціативи в Україні, останніми роками вдалося прийняти низку важливих законів, спрямованих на посилення відповідальності за правопорушення цієї категорії. Приведення національного законодавства відповідно до визнаних європейських стандартів сприяє його гармонізації з нормами

міжнародного права, уніфікації та реалізації на внутрішньодержавному рівні.

В Україні, як і в усьому світі, корупцію віднесено до головних політичних, економічних і соціальних проблем. Вона визнана одним із найзагрозливіших явищ сучасності, що здатне мотивувати позанормативну діяльність органів державного управління, гальмувати економічний розвиток, нести загрозу багатьом елементам конституційного та суспільного ладу, а також національній безпеці держави. Корупція підриває засади демократичного устрою, довіру до влади, порушує принципи верховенства права, справедливості й рівності перед законом, відповідальності за вчинене діяння, чесної конкуренції, призводить до зростання тіньової економіки та падіння авторитету держави в міжнародному співтоваристві [1]. За умови відсутності системної протидії корупції з боку держави та суспільства вона здатна до поширення та вкорінення в суспільних відносинах і в державній системі загалом.

Ситуацію ускладнює й використання у назві нормативно-правових актів різних термінів: «запобігання», «протидія», «боротьба», й при цьому як правило у тексті ці терміни використовуються разом. У найбільш широкому розумінні усі ці терміни можна використовувати як синонімічні, оскільки вони позначають особливий напрямок суспільної діяльності, що має на меті протистояння такому суспільно небезпечному та руйнівному явищу як корупція, шляхом виявлення та ліквідації її проявів, усунення її негативних наслідків, покарання винних у вчиненні корупційних дій осіб, встановлення та усунення її чинників. Саме тому в сучасних особливих умовах державотворення необхідно сформулювати принципово нову концептуальну модель державної політики у сфері протидії корупції, що буде базуватися на європейських стандартах добросовісності та транспарентності, враховувати національні традиції та досвід протидії корупції, визначатиме нові принципи діяльності органів влади.

1. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>.

2. Новак А. Феномен корупції в системі публічного управління: сучасний зміст та методологічні засади дослідження / А. Новак // Публічне адміністрування: теорія та практика. – Електронний зб. наук. пр. / редкол. : С. М. Серьогін (голов. ред.) [та ін.]. – 2018. – № 1. – Режим доступу: [http://http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2017-01\(18\)/index.html](http://http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2017-01(18)/index.html).